

En fokuseret vækstdagsorden for hovedstadsregionen

Hovedstadsregionen er Danmarks internationale metropol. Regionen tiltrækker hovedparten af de internationale investeringer i Danmark, den højtuddannede internationale arbejdskraft bosætter sig i regionen, og størstedelen af den virksomhedsrettede forskning såvel som grundforskning sker i regionen.

Alligevel oplever hovedstadsregionen i stigende grad udfordringer med at skabe vækst og produktivitet i forhold til de regioner, som hovedstadsregionen normalt sammenlignes med. Væksten i hovedstadsområdet (København /Malmø) var i 2010-2012 lavere end i konkurrerende metropoler som Stockholm, Berlin og Hamborg. Både i forhold til vækst i beskæftigelse og i vækst i BNP.

Den 8. januar 2013

Jnr 00
Sagsid

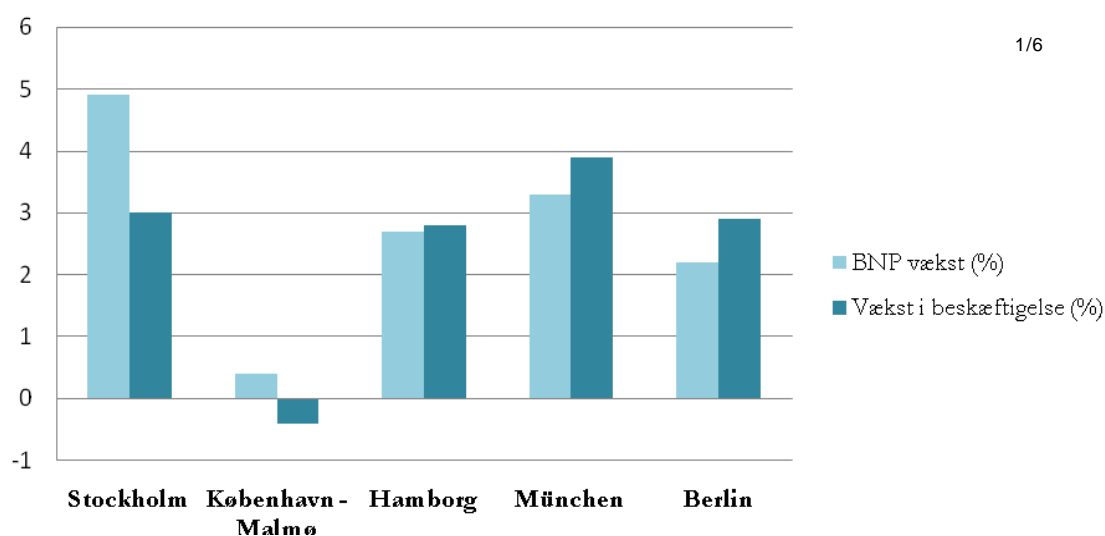
Ref
JPL@kl.dk
Dir 436876 53

Albertslund Kommune
Nordmarks Alle
2620 Albertslund

www.kl.dk/kkr-hovedstaden

1/6

Figur 1 - Vækst og beskæftigelse 2010-2012

Kilde: "Global MetroMonitor 2012: Slowdown, recovery, and interdependence" (Washington; Brookings Institution, 2012)

Overordnet set ligger vækstraterne, produktiviteten og udviklingen i BNP i hovedstadsregionen således under konkurrerende regioner i Europa. Dette har betydet tab af arbejdspladser og stigende arbejdsløshed bl.a. blandt unge og nyuddannede akademikere.

Der er derfor behov for at ruste regionen så den står stærkere i den globale konkurrence og kan udvikle sig til en metropol med høj vækst og beskæftigelse.

Det er en vanskelig opgave for hovedstadens kommuner, regioner og øvrige aktører at øge væksten og skabe arbejdspladser hver for sig. Det må ske gennem en fokuseret vækst dagsorden, hvor de mange aktørers indsatser koordineres, målrettes og udvikles til gavn for hele den funktionelle region med 3,8 mio. indbyggere (Region Hovedstaden, Region Sjælland og Region Skåne). En fokuseret vækst dagsorden vil bl.a. kunne bidrage til at fastholde og udbygge mulighederne for at tiltrække investeringer, turister og talent og optimere investerings- og eksportfremme til gavn for væksten i regionen.

Mange aktører og indsatser på erhvervsområdet

Hovedstadsregionen er i dag præget af mange aktører på erhvervsområdet, som hver især løfter opgaverne godt på deres felt. Aktørerne har mange ressourcer til deres rådighed for arbejdet og der leveres væsentlige resultater. Hver af de større organisationer udarbejder egne strategier og fokusområder, som enkeltvis bidrager til væksten i regionen, men indsatserne er ikke baseret på en fælles forståelse for og tilgang til regionens udfordringer.

OECDs Copenhagen Review (2009) viser, at det er muligt at opnå en fælles baggrundsforståelse af regionens udfordringer. Rapportens fire centrale anbefalinger for en samlet strategisk vision for hovedstadsområdet, er, at der fokuseres på:

1. at røge udbuddet af kompetencer,
2. at fremme innovation og forskning,
3. at opgradere infrastrukturen og udbuddet af boliger samt sikre et bedre miljø og
4. at styrke de politiske styringsmekanismer i forhold til implementering af økonomisk udvikling.

Disse fire anbefalinger har i vid udstrækning dannet grundlag for både regionale, kommunale og andre organisationernes strategier. Men i forhold til retning og udførelse, er der ikke en samlet strategi og dermed sammenhæng mellem indsatserne:

- **Regionerne** finansierer via udviklingsmidlerne (delvist finansieret af kommunerne) og EU's regional og socialfond en stor del af aktiviteterne, bl.a. basisfinansiering af *Wonderful Copenhagen* og *Copenhagen Capacity*. Udover *Vækstforums* erhvervsudviklingsstrategi, er regionen ansvarlig for den *regionale udviklingsplan*. På baggrund af erhvervsudviklingsstrategien faciliterer Vækstforum Hovedstaden et bredt samarbejde – regionalt og internationalt – og understøtter udviklingsinitiativer.

- **Kommunerne** har en række myndighedsopgaver, som tilsammen danner de lokale rammevilkår for erhvervsudvikling. Heriblandt byggesagsbehandling, miljøgodkendelser, fysisk planlægning, sparring til iværksættere og virksomheder samt beskæftigelsesindsatsen. Heller ikke her er der nødvendigvis overensstemmelse mellem indsatsområderne. Kommunerne driver desuden i fællesskab *Væksthus Hovedstadsregionen*, som også har egne fokusområder.
- Der er desuden en række **organisationer**, dels regionale, dels statslige, som har ansvar for konkrete delområder. Eksempelvis løser *Copenhagen Capacity* og *Invest in Denmark* samme typer opgaver, og er delvist i konkurrence med hinanden. *Øresundskomiteen* har udarbejdet sin egen ØRUS, som forsøger samle trådene fra Region Skåne og de danske regioners strategier.
- Der er desuden fra **statslig** side taget initiativ til, at der i samspil med de relevante parter udarbejdes en hovedstadsstrategi som skal kunne bidrage til at forbedre rammerne for beskæftigelse, vækst og konkurrenceevne i regionen til gavn for udviklingen i hele landet.

Foruden de ovenstående overordnede aktører, findes der en lang række andre aktører og initiativer, som også er en del af det tilgængelige erhvervsfremmesystem, og som understøtter iværksætteren og erhvervsudviklingen i hovedstadsområdet. Eksempelvis *Københavns Lufthavn*, som er en helt central konkurrenceparameter og er med til at gøre regionen til internationalt knudepunkt. Dertil kommer en lang række private aktører fx Mærsk, Novo Nordisk, Carlsberg, Lundbeck mv. som er med til at præge regionen.

Der er også gode eksempler på samarbejde mellem aktørerne, der har ført til konkret handling. Letbanesamarbejdet ved Ring 3 et eksempel på, at mange forskellige aktører evner at gå sammen og udvikle og virkeliggøre projekter på tværs af organisationer. Og bl.a. Vækstforum støtter i øjeblikket projekter som øger samarbejde fx Talent Bridge og Copenhagen Cleantech Cluster mv.

Der er således igangsat en række indsatser og initiativer og der er afsat midler til at øge væksten og skabe arbejdspladser i regionen. Der er også eksempler på koordinering og samarbejde på tværs af indsatserne, men der eksisterer ikke en fælles strategi, som kan sikre en fokuseret anvendelse af ressourcerne.

Erfaringer fra andre lande

Erfaringerne fra bl.a. Stockholm viser, at man med fordel kan samarbejde om tiltrækning af investeringer, erhvervsservice, internationalisering (bl.a. international borgerservice) og international markedsføring. Aktørerne i Stockholm Business Alliance betaler et tilskud til organisationen for varetagelse af en række koordinerende indsatsområder.

Til illustration sammenholdes nedenfor de opgaver der ligger under den samlende organisation Stockholm Business Alliance med opgavevaretagelsen som

den i dag ser ud i hovedstadsregionen (bemærk - ikke den funktionelle store hovedstadsregion).

Tabel 1 -Opgaver i Stockholm Business Alliance / hovedstadsregionen

Opgaver i Stockholm Business Alliance	Ansvarlige parter i hovedstadsregionen (primær finansiering)
Investeringsfremme, international markedsføring under navnet Capital of Scandinavia (i samarbejde med medlemskommunerne)	• Copenhagen Capacity (Region Hovedstaden/Væktforum) • Invest in Denmark (Staten) • Enkeltkommuner og klynger af kommuner • SPI-projekt under CopCap (deltagerfinansiering, Væktforum)
Generel information til iværksættere (a la ”hvad kræves der for at starte en cafe”) Forbedre kommunal service til virksomheder	• Enkeltkommuner • Tværkommunale samarbejder som f.eks. IværksætterKontaktpunktet • Væksthuset • Erhvervsstyrelsen, startvækst.dk
Overvåge vækstvilkår i regionen, analyser af konjunkturudvikling og konkurrencekraft ”Stockholmskonjunktoren”	• Væktforum, har udgivet en publikation i 2012
Turistinformation, visitstockholm.com	• Wonderful Copenhagen (Region Hovedstaden/Væktforum) • VisitDenmark (staten) • Visitnordsjælland (nordsjællandske kommuner) • Enkeltkommuners eget turistkontor
Udvikling af event og oplevelsesbrand, Stockholm Event Network Udvikler konferencer og kongresser samt fokus på krydstogter	• WoCo • Enkeltkommuner, klynger af kommuner • Væktforum medfinansierer • Tilsvarende opgaver løses i WoCo.
Forbedre generelle rammevilkår for erhvervsliv (alt fra almene forudsætninger som trafik, parkering, renholdelse, til mere branchespecifikke spørgsmål om eks. uddannelse, regler og markedsføring.	• Enkeltkommuner • Statslige aftaler • Konkrete projekter som Global Connected (fremme prioriterede flyruter) • RUP • ØRUS

Visjonen om en fælles fokuseret vækstdagsorden

Det er vigtigt, at hovedstadsregionen de kommende år bliver en vækstmetropol og -motor, som i konkurrence med andre regioner i Europa, formår at skabe vækst og nye attraktive arbejdspladser.

KKR Hovedstaden opfordrer derfor til en dialog om, hvordan der kan skabes en organisatorisk ramme, som samler alle aktører i den funktionelle region, såvel kommunale, regionale, statslige som foreninger og private om en fælles fokuseret vækstdagsorden. En fokuseret vækstdagsorden, som kan sikre, at de ressourcer der samlet set anvendes på området i dag, anvendes fokuseret med størst mulig effekt og dermed størst gavn for regionen.

En organisatorisk ramme som skal formå at samle de mange aktører om den fælles opgave at skabe vækst i regionen bl.a. ved at bruge de mange aktørers forskelligheder som en styrke i arbejdet. En organisatorisk ramme, der er fælles accepteret og anerkendt blandt alle aktørerne og kan sikre bredt ejerskab til de initiativer, der igangsættes og kan samle indsatserne på området under samme navn (brand).

Set i lyset af de mange aktører der er på området i dag, er det afgørende, at der ikke etableres endnu en organisation, men at der tages afsæt i en af de mange eksisterende organisationer.

Øresundskomiteen kunne være et udgangspunkt for etablering af en organisatorisk ramme for den fokuserede vækstdagsorden. Øresundskomiteen har i dag ikke midler og sekretariat til at løfte opgaven. Det vil således kræve nytænkning af organisationen og dens opgaver, men Øresundskomiteen har til gengæld den styrke, at mange af de centrale aktører allerede er forankret i organisationen.

Det vil være en forudsætning, at organisationen løbende videreudvikles og kan udvides med nye aktører og indsatsområder. Der vil også være behov for et internationalt perspektiv i arbejdet, herunder ikke mindst fokus på EU.

En fælles organisation vil også kunne understøtte en styrket rolle for kommunerne og samarbejdet i forhold til erhvervsudviklingen. Erhvervsudviklingen er drivkraften for byudvikling, bosætning, beskæftigelse og uddannelse og er en driver for at udvikle sociale, økonomiske og miljømæssige bæredygtige byer.

Mange af kommunernes by- og erhvervsområder hænger i høj grad sammen og er på mange måder afhængige af hinandens udvikling. Virksomhederne har ikke opmærksomhed på kommunegrænserne, og mange arbejdstagere pendler hver dag på tværs af kommunegrænserne i et stort sammenhængende arbejdsmarked. Derfor er der behov for at støtteøget samarbejde om erhvervsudviklingen mellem kommunerne yderligere.

En fælles organisatorisk ramme vil også kunne være at skabe et strategisk samarbejde om erhvervsservice, vækst og erhvervsudvikling i kommunerne og i regionen, og at sætte kommunernes rolle som driver for vækst igennem erhvervsservice og erhvervsudvikling tydeligere på dagsordenen.

Samarbejdet kan også omfatte en fælles indsats i forhold til EU. Det kan overvejes, at udbygge Region Hovedstaden, DTU og KU's eksisterende EU-kontor for at styrke hovedstadsregionens adgang til EU-midler til små og mellemstore virksomheder.

Videre proces

Det foreslås, at der nedsættes en bredt sammensat arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skal udarbejde et oplæg til etablering af en organisation samt oplæg til vision, strategi og mål for organisationen. Oplægget skal bl.a. indeholde en oversigt over hvilke indsatsområder, der kan løftes i en samlet organisation, en beskrivelse af hvordan inddragelse af de andre aktører i den funktionelle region sikres og hvordan et internationalt perspektiv indgår.